

10. Холод О.М. Імідж : мовлення політиків : У 2-х частинах : [монографія].
Ч. 1. К. : Київський національний університет ім. Т. Шевченка, 2008. 142 с.

А. С. Былинская,

*Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова,
кафедра прикладной лингвистики*

АГИТАЦИОННО-ИНФОРМАТИВНЫЕ РЕЧЕВЫЕ ЖАНРЫ ПОЛИТИЧЕСКОЙ КОММУНИКАЦИИ

Статья посвящена особенностям функционирования и репрезентации речевых жанров агитационно-информативного характера в украинском политическом дискурсе. Основное внимание уделено жанровой разновидности письма, которое одновременно реализует принципы диалогичности и субъективности. Проанализировано строение агитационно-информативных текстов и рассмотрено основные приемы и вербальные маркеры речевого воздействия в текстах этого типа, представленные в предвыборных кампаниях за 2006-2016 годы.

Ключевые слова: агитация, речевой жанр, политическая коммуникация, политический дискурс, политический текст, речевое воздействие.

A. S. Bylinska,

*Odessa National I. I. Mechnikov University,
Department of Applied Linguistics*

CAMPAIGN-INFORMATIVE SPEECH GENRES OF POLITICAL COMMUNICATION

The article is devoted to the peculiarities of functioning and representation of speech genres of agitation and informative character in the Ukrainian political discourse. The main attention is paid to the genre variety of writing, which simultaneously implements the principles of dialogue and subjectivity. The structure of agitation-normative texts is analyzed and the main methods and verbal markers of speech influence in the texts of this type presented in the election campaigns for 2006-2016.

Key words: agitation, speech genre, political communication, political discourse, political text, speech influence.

УДК 811.111-342

Н.Р. Григорян,

к. филол. наук, доц.,

*Одесский национальный университет имени И.И.Мечникова,
заведующая кафедрой
теоретической и прикладной фонетики английского языка;*

Н.Е. Дёмина,

к. филол. наук, доц.,

*Одесский национальный университет имени И.И.Мечникова,
доцент кафедры теоретической и прикладной фонетики английского языка*

ВАРИАЦИЯ МЕЛОДИЧЕСКИХ ОБРАЗОВ АРГУМЕНТАТИВНЫХ КООРДИНИРУЮЩИХ ДИАЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНСТВ

В статье подтверждается, что характер общения (координирующее, кооперативное и эристическое) существенно влияет на мелодическое оформление, то есть частоту основного тона (ЧОТ) убеждающих фраз стимулирующих и реагирующих реплик, которые образуют единое целое – аргументативное диалогическое единство.

Ключевые слова: аргументация, диалогическое единство, мелодия, убеждение, просодия, реплика – реакция, реплика – стимул.

Аргументирование представляет собой форму деятельности человека, в которой он реализует себя как языковая личность, и в которой оказываются задействованными его знания и представления, система ценностей и здоровый смысл, коммуникативные навыки и логическая культура, его эпистемическое и эмоциональное состояния, социальные параметры аргументативной ситуации. Все это свидетельствует о сложной природе аргументации как процесса и объясняет интегральный характер теории аргументации [7, с. 27].

Аргументация реализуется как аргументативный дискурс, определяющими особенностями которого становятся противоречие, выражающееся в когнитивном или аксиологическом конфликте, в столкновении мнений, и противопоставление как когнитивное моделирование сообщения, как техника убеждения [5, с.36; 9, с.48].

Актуальность данной работы обусловлена общей направленностью современной фонологии на изучение просодии, (в данном случае мелодической организации) целостного речевого произведения, устанавливая способы взаимосвязи реплик в анализируемых диалогических единствах.

Цель работы – определение мелодического оформления убеждающих фраз координирующих диалогических единств (ДЕ), реализующих функцию убеждения.

Цель исследования определила его **задачи**: 1) рассмотреть общие теоретические вопросы, связанные с природой убеждения, являющегося неотъемлемой составляющей процесса аргументации; 2) исходя из положений теории аргументации, определить рамки оптимального отрезка диалогической речи

Матеріал дослідження

1. AP - Austen J. *Pride and Prejudice*. London: Penguin Books, 1994. 300 p.
2. MD - Moses A. *Dolphin Music*. Cambridge: Cambridge University Press., 1999. 96 p.
3. WA - Wilde O. *An Ideal Husband* // Plays. M.: Foreign Languages Publishing House, 1961. 352 p.
4. WD - Walker C. *Deadly Harvest*. Cambridge: Cambridge University Press., 1999. 92 p.
5. WL - Wilde O. *Lady Windermere's Fan* // Plays. M.: Foreign Languages Publishing House, 1961. 352 p.
6. WW - Wilde O. *A Woman of No Importance* // Plays. M.: Foreign Languages Publishing House, 1961. 352 p.

Н.Р. Григорян,

*Одеський національний університет імені І.І. Мечникова,
кафедра теоретичної і прикладної фонетики англійської мови;*

Н.С. Дьоміна,

*Одеський національний університет імені І.І. Мечникова,
кафедра теоретичної і прикладної фонетики англійської мови;*

ВАРІАЦІЯ МЕЛОДІЙНИХ ОБРАЗІВ АРГУМЕНТАТИВНИХ КООРДИНУВАЛЬНИХ ДІАЛОГІЧНИХ ЄДНОСТЕЙ

У статті доводиться, що характер спілкування (координувальне, кооперативне та еристичне) суттєво впливає на мелодійне оформлення, тобто частоту основного тону (ЧОТ) переконувальних фраз стимульованих та реагуювальних реплік, які створюють єдине ціле – аргументативну діалогічну єдність.

Ключові слова: аргументація, діалогічна єдність, мелодія, переконання, просодія, репліка – реакція, репліка – стимул.

N.R. Grigoryan,

*Odessa National I.I. Mechnikov University,
Department of Theoretical and Practical Phonetics;*

N.E. Dyomina,

*Odessa National I.I. Mechnikov University,
Department of Theoretical and Practical Phonetics*

MELODIC PECULIARITIES OF ARGUMENTATIVE COORDINATIVE DIALOGIC UNITS

The analysis of the intonation organization (peculiarities and variations of melody) of argumentative dialogic units confirms that the type of communication (coordinative, cooperative and eristic) influences on the intonation organization of the phrases of

persuasion of the stimulating and the reactive utterances which organize a unique unit – the argumentative dialogic unit.

Key words: argumentation, dialogic unit, melody, persuasion, prosody, reactive phrase, stimulating phrase.

УДК 81'23:351

А. В. Ковалевська,

*к. філол. наук,
Одеський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління
при Президенті України, доцент кафедри проектного менеджменту*

АЛГОРИТМ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ПАТОГЕННИХ ТЕКСТІВ В УКРАЇНСЬКОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Статтю присвячено вивченню негативного ефекту феномену мовленнєвого впливу, реалізованого у патогенних текстах, розповсюджуваних в рамках інформаційних воєн в українському інформаційному просторі. Дослідження виконано в парадигмі таких новітніх комплексних наук, як НЛП та сугестивна лінгвістика і представляє собою покроковий алгоритм нейтралізації негативного ефекту патогенних текстів на основі виокремлення маркерів сугестивних технік, описаних в метамоделі НЛП, положень теорії брехні П. Екмана, а також авторській класифікації типів інформаційних воєн.

Ключові слова: інформаційна війна, вплив, мовленнєвий вплив, сугестія, нейролінгвістичне програмування, сугестивна лінгвістика, теорія брехні, метамоделі мови, патогенні тексти, алгоритм, NAP-структура сугестивності.

Однією з найбільш поширених інформаційних технологій сьогодні називають інформаційні війни. Зважаючи на величезну роль інформації як важеля впливу в сучасному світі, М. Маклюен зазначав, що «істинно тотальна війна – це війна за допомогою інформації» [див. 10]. Саме він першим проголосив, що в наш час економічні зв'язки і відносини все більше приймають форму обміну знаннями, а не обміну товарами, а ЗМІ є новими «природними ресурсами», що збільшують багатства суспільства. Тобто боротьба за капітал, простори збуту та інше відходять на другий план, а головним постає доступ до інформаційних ресурсів, знань, що призводить до того, що війни ведуться вже більше в інформаційному просторі та за допомогою інформаційних видів озброєнь.

Вперше це поняття було закріплено в директиві Міністерства оборони США DOD S 3600.1 від 21 грудня 1992 року, де воно вживалося у вузькому значенні і розглядалося як різновид радіоелектронної боротьби. В подальшому, в звіті американської корпорації «Ренд» MR-661-0SD «Strategic Information Warfare. A new face of War» (1996 р.) вперше з'явився термін – «стратегічна інформаційна війна

УДК 81-11Одеса(477)

ББК 81.1Одеса я9

О 41

*Рекомендовано до друку Вченою радою
філологічного факультету
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
(протокол № 1 від 18.09.2018 р.)*

Колектив авторів:

доктори філол. наук Бігунова Н. О., Войцева О. А., Ковалевська Т. Ю., Кондратенко Н. В., Форманова С. В.; кандидати філол. наук Билінська О. С., Босва Е. В., Григорян Н. Р., Дружинець М. Л., Дьоміна Н. Ю., Ківенко І. О., Ковалевська А. В., Кутуза Н. В., Лакомська І. В., Ланчуковська Н. В., Лупол А. В., Мельник Г. І., Нарушевич-Васильєва О. Е., Поліщук С. С., Романченко А. П., Стойкова Г. Г., Столяр М. Ю., Хапіна О. В., Хаценко Л. І., Хрустик Н. М.; ст. викл. Сенік Г. В., аспіранти Кришталь У. В., Славінська М. С., Слишинська Г. М., Щербак О. В., Яковець А. В.

Рецензенти:

Валюх З.О. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української філології та славистики Київського національного лінгвістичного університету;
Мосенкіс Ю.Л. – доктор філологічних наук, професор кафедри української мови та прикладної лінгвістики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
Олексенко В. П. – доктор філологічних наук, професор, декан факультету філології і журналістики Херсонського державного університету.

О 41 Одеська лінгвістична школа: модерні парадигми : колект. моногр. / за заг. ред. Ковалевської Т. Ю. – Одеса : ПолиПринт, 2018. – 248 с.
ISBN 978-966-2070-90-3

Черговий випуск колективної монографії присвячено поліаспектному аналізу природи і функціонування мови в різноманітних дискурсивних сегментах у синхронному та діахронному вимірах, висвітленню її особливостей у слов'янському і світовому мовному просторі, кваліфікації креативних дослідницьких методів реконструкції мовної системи у проєкції на її функційні пріоритети та специфіку дискурсивної презентації. Монографія містить праці вчених Одеської лінгвістичної школи в розмаїтій амплітуді їхніх наукових зацікавлень.

Адресовано науковцям, аспірантам, студентам, усім, кого цікавить лінгвістична проблематика.

ISBN 978-966-2070-90-3

© Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, 2018.
© Колектив авторів, 2018.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
РОЗДІЛ 1. СИСТЕМА МОВИ В КОЛІ СУЧАСНИХ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПАРАДИГМ	9
ЯВИЩЕ ПОЛІСЕМІЇ В СУДНОПЛАВНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ПОЛЬСЬКОЇ МОВ ЗА ДАНИМИ ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ ДРУГОЇ ПОЛ. XX ТА ПОЧАТКУ XXI СТ. (О. А. Войцева)	9
ДО ПРОБЛЕМИ ПЕРІОДИЗАЦІЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ (М. Л. Дружинець)	20
ЗВЕДЕНИЙ СЛОВНИК ЯК ОСОБЛИВИЙ ТИП ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ПРАЦЬ (О. В. Нарушевич-Васильєва)	27
ВИВЧЕННЯ НАЗВ РОСЛИН ПОЛЬОВОГО КОРМОВИРОБНИЦТВА У ГОВОРАХ СЕРЕДНЬОНАДБУЗЬКОГО АРЕАЛУ (С. С. Поліщук)	34
ОСОБЛИВОСТІ НЕОФІЦІЙНОГО ІМЕННИКА ОДЕЩИНИ (Г. В. Сенік)	41
МОВНА СТІЙКІСТЬ В УКРАЇНІ: ОСНОВНІ АСПЕКТИ (Г. Г. Стойкова)	50
ДЕРИВАЦІЯ ВІДІМЕННИКОВИХ ДІЄСЛІВНИХ ДЕРИВАТІВ ЯК СУЧАСНА ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СЛОВОТВОРЕННЯ (Н. М. Хрустик)	58
МОВНА СИТУАЦІЯ У ШКІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ШИРЯЙВСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ПЕРІОД 2012 – 2013, 2014 – 2015 ТА 2018 РОКІВ (У. В. Кришталь)	64

РОЗДІЛ 2.
ЛІНГВІСТИЧНІ ВИМІРИ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ

ВИСЛОВЛЕННЯ ПОЗИТИВНОЇ ОЦІНКИ
ЯК ТАКТИКИ «ЗБЕРЕЖЕННЯ ОБЛИЧЧЯ»
СПІВРОЗМОВНИКА (Н. О. Бігунова)

СТИЛІСТИЧНІ ФУНКЦІЇ
КЛЮЧОВИХ СЛІВ У ТВОРЧОСТІ
ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА (С. В. Форманова, Е. В. Босва)

СТАТУС РЕЧЕВОГО АКТА БЛАГОДАРНОСТІ
В ТАКСОНОМІЯХ ІЛЛОКУТИВНИХ АКТІВ
(НА МАТЕРІАЛЕ АНГЛОЯЗЫЧНОГО
ХУДОЖЕСТВЕННОГО ДИСКУРСА) (И. А. Кивенко)

ГЕНДЕРНИЙ АНАЛІЗ ПРОСОДИЧЕСКИХ
ОСОБЕННОСТЕЙ ИРОНИИ В АНГЛОЯЗЫЧНОМ
ХУДОЖЕСТВЕННОМ ДИСКУРСЕ (Н. В. Ланчуковская, О. В. Хапина)

АНТИЧНІ ПРОПРІАТИВИ В ПОЕТИЧНОМУ
СВІТІ ВАСИЛЯ СТУСА (А. В. Лупол)

ТОПОНІМ *УКРАЇНА* В ПОЕЗІЇ Є. МАЛАНЮКА
АМЕРИКАНСЬКОГО ПЕРІОДУ (Г. І. Мельник)

ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕТИКЕТНИХ
ФОРМУЛ ПОБАЖАННЯ В ЕПІСТОЛЯРІЇ
М. КОЦЮБІНСЬКОГО (Л. І. Хаценко, А. В. Яковець)

РОЗДІЛ 3.
ЛІНГВІСТИЧНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ СУГЕСТІЙНИХ ДИСКУРСІВ

КОМУНІКАТИВНА РОЛЬ НЕВЕРБАЛКИ:
ТИПОЛОГІЙНІ ОЗНАКИ
ТА НЕЙРОЛІНГВІСТИЧНА СПЕЦИФІКА (Т. Ю. Ковалевська)

ТРОЛІНГ ЯК ВІЯВ ВЕРБАЛЬНОЇ АГРЕСІЇ
В ПОЛІТИЧНІЙ КОМУНІКАЦІЇ (Н. В. Кондратенко)

АПТАЦІЙНО-ІНФОРМАТИВНІ МОВЛЕННЄВІ
ЖАНРИ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ (О. С. Білінська)

71	ВАРИАЦИЯ МЕЛОДИЧЕСКИХ ОБРАЗОВ АРГУМЕНТАТИВНЫХ КООРДИНИРУЮЩИХ ДИАЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНСТВ (Н. Р. Григорян, Н. Е. Дёмина)	167
71	АЛГОРИТМ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ПАТОГЕННИХ ТЕКСТІВ В УКРАЇНСЬКОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ (А. В. Ковалевська)	175
78	СКЛАДНИКИ КОМУНІКАТИВНОГО ВПЛИВУ (Н. В. Кутуза)	186
88	ФРАЗЕМНІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ МОВНОЇ ГРИ В ЗАГОЛОВКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ (І. В. Лакомська)	193
98	ВЕРБАЛІЗАЦІЯ АРГУМЕНТАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ В ЛІНГВІСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ (А. П. Романченко)	204
106	АКСІОЛОГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ У ПОСТМОДЕРНОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ (М. Ю. Столяр)	215
114	КЛАСИФІКАЦІЯ СТРАТЕГІЙ СОЦІАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ: ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ (М. С. Славінська)	224
121	СУГЕСТІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВЛАСНИХ НАЗВ У СУДОВИХ ПРОМОВАХ АДВОКАТА А. Г. ФАТЄЄВА (Г. М. Слишинська)	229
129	СЕМІОТИЧНА МОДЕЛЬ МІФОЛОГЕМИ «КАЗКА» В УКРАЇНСЬКІЙ КОМЕРЦІЙНІЙ ТЕЛЕРЕКЛАМІ КРІЗЬ ПРИЗМУ ВПЛИВОВОСТІ (О. В. Щербак)	238

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

**ОДЕСЬКА ЛІНГВІСТИЧНА ШКОЛА:
МОДЕРНІ ПАРАДИГМИ**

Колективна монографія

За загальною редакцією
доктора філологічних наук,
професора Т. Ю. Ковалевської

**Одеса
ПолиПринт
2018**